

STRUCTURA VENITURILOR PUBLICE IN PERIOADA 1991-1999

NR CRT	INDICATORI	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	I SEM 1999
1	VENITURI TOTALE	100	100	100	100	100	100	100	100	100
11	VENITURI CURENTE	98.76	98.44	99.86	99.89	99.9	99.42	94.66	93.25	83.26
111	VENITURI FISCALE	96.5	94.71	96.36	93.89	96.63	95.37	91.36	90.27	80.55
1111	IMPOZITE DIRECTE	56.14	57.88	49.58	51.35	49.2	46.44	46.8	33.8	26.6
11111	IMPOZIT PE PROFIT	21.11	23.14	19.78	21.49	21.65	19.14	24.27	16.13	15.78
11112	IMPOZIT PE SALARII	34.65	33.56	34.93	36.35	35.56	36.22	31.81	22.45	10.98
1112	IMPOZITE INDIRECTE	40.36	36.84	46.77	42.53	47.43	48.93	44.56	56.48	53.96
11121	ICM SI ACCIZE	36.73	30.68	19.61	8.74	8.17	8.08	9.78	12.54	13.97
11122	TVA	-	-	19.14	25.59	29.31	29.17	26.64	33.46	29.8
11123	TAXE VAMALE	3.38	5.78	7.11	6.35	8.09	9.11	7.64	8.54	7.75
11124	ALTE IMPOZITE INDIRECTE	0.3	0.372	0.91	1.84	1.85	2.56	0.48	1.93	2.44
112	VENITURI NEFISCALE	2.26	3.72	3.5	6	3.26	4.05	3.3	2.98	2.7
12	VENITURI DIN CAPITAL	1.23	1.56	0.14	0.11	0.1	0.58	5.34	6.75	16.74

BIBLIOGRAFIE

- 1.Saguna Dan Drosu** “Drept financiar si fiscal”
Ed. Oscar Print , Bucuresti, 1994
- 2.Saguna Dan Drosu** “Procedura fiscala in Romania”
Iliescu Simona
Sava Dan Coman
Ed. Oscar Print, Bucuresti 1996
- 3.Balasescu Florin** “Sistemul de impozite”
Balanescu Rodica
Moldovan Elena
Ed. Economica , Bucuresti, 1994
- 4.Anuarul Statistic al Romaniei 1990-1998**
- 5.Iulian Vacarel** “Finante Publice”
Florian Bercea
Tatiana Mosteanu
Ed. Didactica si Pedagogica,Bucuresti,2000
- 6.Finante,Banci Asigurari** nr.9/septembrie 1999
nr.1/ianuarie 2000
nr.2/februarie 2000
- 7.OG 3/17.07.1992** MO 200/27.07.1992
- 8.OG 9/27.01.1995** M0 20/31.01.1995
- 9.OG 21/24.07.1996** MO170/30.07.1996
- 10.HG 512/1998**
- 11.OUG 82/1997**
- 12.OUG din 26.11.1998 cu privire la modificarea si completarea OUG 82/1997**
- 13.Legea 30/1978**
- 14.HG 673/1991**
- 15.O 26/1993**

1. Prezentare generala

1.1 Clasificarea impozitelor

Data fiind diversitatea formelor pe care le-au imbracat si le imbraca impozitele in diferite state ,acestea se pot grupa dupa diferite criterii:

1.Dupa forma in care se percep, se disting impozite in natura si impozite in bani.Impozitele in natura ,caracteristice orinduirilor trecute ,imbracau forma prestatiilor sau darilor in natura.Impozitele in bani se intilnesc in mod frecvent.

2.Dupa obiectul impunerii ,impozitele se pot grupa in impozite pe avere ,impozite pe venit si impozite pe cheltuieli.

3.O deosebita importanta teoretica si practica o prezinta gruparea impozitelor in directe si indirecte.

Impozitele directe se percep direct de la persoanele fizice si juridice care,potrivit intentiei legiuitorului ,trebuie sa suporte , la anumite termene sarcina fiscala stabilita pe baza actelor de care dispun organele fiscale privind persoane, avere, posesiune sau venitul fiecarui contribuabil si a cotelor fixate prin lege.Impozitele indirecte nu se stabilesc direct si nominativ asupra contribuabililor ci se asaza asupra vinzarii bunurilor sau prestarii unor servicii.

Impozitele directe vizeaza existenta veniturii sau averii, in timp ce impozitele indirecte vizeaza utilitatea acestora.

In functie de criteriile care stau la baza asezarii lor, impozitele directe se pot grupa in reale si personale.

Impozitele directe reale se caracterizeaza prin aceea ca se stabilesc asupra obiectelor materiale fara sa se tina seama si de situatia personala a subiectului impozitului.Aceste impozite se mai numesc si obiective sau pe produs, deoarece se asaza asupra produsului obiectului impozabil.

Impozitele directe personale, dimpotriva, tin seama, in primul rind,de persoana(subiectul impozitului) in legatura cu averea si veniturile acestuia sau indiferent de ele.De aceea impozitele personale se mai numesc si subiective.

Impozitele indirecte se pot grupa in: taxe de consumatie, monopoluri fiscale, taxe vamale si alte taxe.

4.Dupa scupul urmarit, impozitele se grupeaza in impozite financiare si impozite de ordine.Primele se instituie in scopul realizarii de venituri pentru stat, cele din urma vizeaza limitarea unei actiuni, atingerea unui tel avind caracter nefiscal.

5.Dupa frecventa cu care se realizeaza, impozitele pot fi permanente, adica atribuirea si perceperea lor prezinta o anumita regularitate si incidentale-adica se instituie si se incaseaza o singura data.

6.Dupa institutia care le administreaza, se intilnesc impozite ale staului si impozite locale, in cazul statelor cu structura unitara, respectiv federale-ale statelor membre ale federatiei si locale.

M.Duverger distinge sisteme fiscale grele (lourds) care se caracterizeaza prin sarcinimari, apasatoare si usoare(legers), care constituie opusul celui dintii.Pentru a clasifica un sistem fiscal ca fiind apasator sau usor, conservator sau progresist, e necesar a cuprinde in analiza totalitatea impozitelor-directe si indirecte-percepute intr-o tara de catre toate organele imputernicite sa faca acest lucru;repartizarea veniturilor si respectiv a sarcinilor fiscale pe clase si paturi sociale;corelatia dintre indicatorii care caracterizeaza contributia diferitelor categorii de persoane fizice si juridice la formarea veniturilor bugetare si puterea economica a acestora; corelatia dintre sarcinile fiscale si cheltuielilor publice repartizate pe beneficiari;gradul de dezvoltare a economiei nationale; obiectivele politicii interne si externe a guvernului de la putere etc.O asemenea analiza ar putea oferi elemente pentru caracterizarea sistemului fiscal al unei tari si evolutia acestuia in timp.

SCHEMA IMPOZITELOR DIRECTE SI INDIRECTE

❖ Impozite directe

➤ Reale

- Impozitul funciar
- Impozitul pe cladiri
- Impozit pe activitati industriale
- Impozit pe activitati comerciale si profesii libere
- Impozit pe avere

➤ Personale

- Impozit pe sucesiuni
- Impozit pe donatiuni
- Impozit pe suflet(capitatie)
- Impozit pe obiecte de consum

❖ Impozite indirecte

➤ Taxe de consumatie(accize)

- Pe obiecte de lux
- Pe alte bunuri
- Impozit pe cifra de afaceri

- Monopoluri fiscale
  - Asupra productiei
  - Asupra vinzarii
  - Asupra productiei si vinzarii
- Taxe vamale
  - De import
  - De export
  - De tranzit
- Alte taxe
  - De timbru
  - De inregistrare
  - Pe circulatia averii
  - Alte taxe

1.2 Caracterizarea generala a impozitelor indirecte

Impozitele indirecte se realizeaza, in principal, sub forma impozitelor pe consum, percepuandu-se la vinzarea anumitor marfuri sau la prestarea anumitor servicii. Ele se realizeaza de la toti cei care consuma bunuri din categoria celor impuse, independent de veniturile, averea sau situatia personala a acestora.

Fiind percepute in cote proportionale asupra valorii marfii vandute si a serviciilor prestate ori in sume fixe pe unitatea de masura, impozitele indirecte creeaza impresia falsa ca ar fi suportate in aceeași masura de toate paturile sociale, ca ar asigura o repartitie echitabila a sarcinilor fiscale.

Intr-adevar, cota impozitului indirect perceputa la vinzarea unei anumite marfi este unica, indiferent daca cumparatorul acesteia este muncitor, taran, mic meserias, industrials sau comerciant. Raportat in sa la intregul venit-atit cel cheltuit cit si cel economisit-de care dispune o persoana, impozitul indirect capata un caracter regresiv. Asadar, cu cit o persoana realizeaza venituri mai mici, cu atit suporta pe calea impozitului pe consum, o sarcina fiscala mai mare.

Toate impozitele-directe si indirecte-contribuie la scaderea nivelului de trai al populatiei, dar in mod diferit. Astfel, in timp ce impozitele directe duc la scaderea veniturilor nominale ale diferitelor categorii sociale, cele indirecte nu le afecteaza veniturile nominale, dar le micsoreaza in schimb puterea de cumparare. In urma instituirii unui impozit indirect asupra unei anumite marfi, consumatorul va putea sa-si procure o cantitate mai mica din marfa respectiva, decit inainte de aplicarea acestuia.

Taxele de consumatie au aparut in epoca asa-numitei acumulari de preturi de vinzare ale marfurilor produse si realizate in interiorul tarii. La plata acestora sunt supuse, de regula, bunurile de larg consum.

Taxele de consumatie au aparut in epoca asa-numitei acumulari primitive a capitalului, fiind percepute prin intermediul concesionarilor, arendasilor.

In perioada liberului schimb, taxele de consumatie se stabileau dupa criterii diferite, cum ar fi: suprafata insamintata cu o anumita cultura, cantitatea de materie prima sau de semifabricate folosita in productie, capacitatea intreprinderilor sau produsul finit.

Sub presiunea mereu crescinda a necesitatilor de resurse financiare ale statelor s-a introdus impozitul pe cifra de afaceri, care constituie o taxa de consumatie cu care se impun aproape toate marfurile, indiferent daca reprezinta mijloace de productie sau bunuri de consum.

Impozitele pe consum pot fi de doua feluri:

- a) speciale, cind se aseaza asupra anumitor marfuri sau servicii;
- b) generale, cind cuprind toate marfurile, indiferent daca acestea reprezinta mijloace de productie sau bunuri de consum.

Taxele de consumatie se stabilesc in sume fixe pe unitatea de masura, sau in procente asupra pretului de vinzare. Produsele importate sunt supuse acelorasi taxe ca si produsele indigene, iar cele livrate la export, cu unele exceptii, sunt scutite.

In cazul taxelor de consumatie, problema care se pune este aceea a alegerii marfurilor ce urmeaza sa faca obiectul impunerii.

Privitor la impozitele pe consum general, denumite in mod generic impozite pe cifra de afaceri, se cunosc trei forme de asezare a impozitului asupra consumului, si anume:

1. forma impozitului cumulativ;
2. forma impozitului unic sau monofazic;
3. forma impozitului unic dar cu plata fractionata.

In cazul impozitului cumulativ sunt impuse in toate fazele prin care trec din momentul iesirii din sfera productiei, intrind in sfera circulatiei si pina ajung la consumator, iar impozitul se mai numeste "in cascada" sau "impozit in piramida". Desi impozitele cumulative prezinta avantajul ca asigura un randament ridicat chiar in conditiile unor cote mici de impozit, totusi multe tari au renuntat la asemenea forma de prelevare.

Fiind perceput la fiecare veriga prin care trece o marfa, marimea absoluta a impozitului care ii incarca valoarea depinde de lungimea circuitului parcurs, de numarul firmelor care se interpun intre producator si

consumator. Acest mod de asezare a impozitului duce la perceperea de impozit la impozit.

În cazul impozitului unic sau monofazic, impozitul pe cifra de afaceri se încasează o singură dată, indiferent de numărul verigilor prin care trece marfa supusă impunerii. Uneori, impozitul se încasează în momentul vânzării marfii de către producător și atunci taxa de producție, alteleori se încasează în stadiul comerțului cu ridicata ori în cel al comerțului cu amănuntul și atunci se numește taxa asupra vânzării sau impozit pe circulație.

Forma impozitului unic dar cu plată fracționată, constituie soluția la care s-a ajuns în urma analizei critice a problemelor pe care le ridică practica aplicării celor două forme anterioare de asezare a impozitului. În acest caz, impozitul nu se mai calculează asupra cifrei de afaceri brută, ci asupra cifrei de afaceri nete, adică numai asupra valorii adăugate în fiecare stadiu al circuitului economic. Acest tip de impozit mai este cunoscut sub denumirea de taxa asupra valorii adăugate (TVA).

2. Taxa pe valoarea adăugată

2.1 Origine. Caracteristici

În cadrul măsurilor de promovare a reformei economice și financiare din România, taxei pe valoarea adăugată îi revine un rol major fiind considerată o componentă esențială a unui sistem fiscal modern.

Sub aspectul conținutului său, TVA este un impozit indirect cu caracter universal sau general, iar instituirea sa în practica financiară românească a fost realizată cu începere de la 1 iulie 1993, înlocuind impozitul pe circulația marfurilor.

Pentru actualul sistem fiscal românesc, TVA reprezintă o preluare a unui impozit indirect cunoscut din practica Europei Occidentale, impozit ce și-a dovedit eficacitatea în cadrul economiilor de tip concurențial al țărilor din această zonă. Multe dintre elementele TVA au fost bine preluate, dar în privința denumirii s-a greșit. În acest context, mai potrivită ar fi fost titulatura de impozit pe valoarea adăugată, căci trăsăturile caracteristice ale acestui venit bugetar sunt cele ale unui impozit indirect și nu ale unei taxe. În acest cadru reamintim că taxele presupun o relație de contraserviciu, fiind percepute în cazul diverselor servicii prestate de instituțiile publice în favoarea persoanelor fizice și/sau juridice platitoare.

Originea TVA este reprezentată de diversele impozite generale așezate asupra consumului, care au început să fie percepute după primul război mondial. Astfel, în ordinea practicării lor, sunt cunoscute: taxa asupra facturilor, impozitul asupra cifrei de afaceri, taxele unice pentru diferitele produse așezate în faza de producție sau în faza de comercializare, taxa

unica asupra productiei-cu referire la totalitatea produselor realizate, taxa asupra prestatiilor.

Etapă premergătoare a introducerii TVA este considerată cea a sistemului plăților fracționate a taxelor instituite asupra vânzării totale la care s-a trecut în Franța, din 1948. Instituirea efectivă a TVA s-a realizat pentru prima dată tot în Franța, prin reforma fiscală din 1954-1955. Având drept scop eliminarea impunerii în cascada-care era specifică impozitului pe cifra de afaceri-TVA a fost adoptată de către toate țările membre ale CEE(actuala UE), începând cu 1 ianuarie 1970. După mai multe modificări, se poate aprecia că armonizarea deplină a TVA, în acest important spațiu al lumii, s-a realizat în 1977.

Adoptarea de către România a TVA reprezintă și o modalitate de stringere a legăturilor cu țările comunitare întrucât ea reprezintă o cerință esențială pentru membrii UE, aplicarea ei facilitând legăturile economice dintre state.

TVA a fost precedată în România de impozitul pe circulația marfurilor(ICM)- care reprezintă continuatorul impozitului pe cifra de afaceri și accize, care au pregătit terenul pentru introducerea TVA. Spre deosebire de ICM, care prezintă neajunsul impunerii în cascada, TVA este un impozit unic dar cu plată fracționată. Deci, impozitul se datorează o singură dată dar este plătit pe toate treptele circuitului economic, asupra valorii adăugate în fiecare stadiu al acestuia. Deci TVA se calculează asupra contribuției nete a întreprinderilor la formarea produsului social final.

Dintre caracteristicile TVA menționăm:

Transparența: TVA asigură fiecărui subiect impozabil posibilitatea de a cunoaște exact care este mărimea impozitului și a obligației de plată ce-i revine.

Unicitatea: TVA nu este dependentă de mărimea circuitului economic. Oricâte verigi are de străbătut până la consumatorul final, nivelul cotei și mărimea taxei este aceeași.

O caracteristică foarte importantă a TVA este faptul că este suportată întotdeauna de beneficiar și deci, în cazul în care, o marfă ar fi produsă într-o țară și valorificată în altă țară, atunci taxa se aplică în statul care valorifică efectiv marfa respectivă și deci tot ceea ce se exportă este degrevat de această taxă. TVA reprezintă un stimulente pentru export. De asemenea este un impozit neutru, eliminând astfel inegalitățile fiscale între circuitele de desfacere a produselor.

2.2. Operațiuni impozabile

Potrivit art.2 din OG 3/1992, in sfera de aplicare a TVA se cuprind operatiunile privind:

- a) livrarile de bunuri mobile si servicii efectuate de persoane juridice si fizice in cadrul exercitarii activitatii profesionale, inclusiv operatiunile asociate acestora;
- b) transferul proprietatii bunurilor imobiliare intre agentii economici, precum si intre acestia si institutii publice sau persoane fizice;
- c) importul de bunuri si servicii.

Livrarile de bunuri mobile corporale sunt considerate a fi:

- operatiunile de vanzare obisnuite;
- schimbul reciproc de bunuri(barterul) care este interpretat ca fiind constituit din doua livrari separate, ce se impoziteaza distinct.

Operatiunile asimilate livrarilor si prestarilor de servicii sunt cele care vizeaza:

- vanzarea cu plata in rate sau inchirierea bunurilor pe baza unui contract, cu clauza transferarii proprietatii asupra acestora dupa plata ultimei rate sau la o anumita data;
- preluarea de catre agentii economici a unor bunuri pentru care s-a exercitat dreptul de deducere a TVA spre a fi folosite in scop personal sau pentru a fi oferite cu titlu gratuit

In cazul in care transferul dreptului de proprietate se realizeaza prin intermediul mai multor tranzactii succesive, fiecare dintre acestea este considerata ca o livrare separata care se impoziteaza, chiar daca bunul respectiv se transfera direct catre beneficiarul final.

Prestarile de servicii impozabile sunt cele realizate pe baza de contract, in scopul obtinerii de profit, avind ca obiect: lucrarile de constructii-montaj; transportul de persoane si marfuri; serviciile de posta si telecomunicatii; inchirierea de bunuri (i)mobile; operatiunile de intermediere si comision; reparatiile de orice natura; cesiunea unor bunuri mobile necorporale cum sunt: titlurile de participare, marcile de fabrica si de comert, dreptul de autor, de brevete si de licente; operatiunile de publicitate,de cercetare si de expertizare, consulting, studii; operatiunile bancare, financiare, de asigurari sau reasigurari; activitatile culturale, artistice sau sportive.

Transferul proprietatii asupra bunurilor imobiliare aflate in regimul de impozitare se realizeaza intr-una din primele trei forme prezentate anterior, cu referire la urmatoarele categorii de bunuri:

- constructiile de orice fel;

- terenurile pentru constructii si cele aflate in intravilan, inclusiv cele aferente comunitatilor urbane si rurale, pe care sunt amplasate constructii sau alte amenajari;
- bunurile de natura mobiliara care nu pot fi detesate fara a fi deteriorate sau fara a antrena deteriorarea imobilelor insasi

Importurile de bunuri si servicii impozabile sunt cele pentru care se datoreaza si taxele vamale, potrivit Regulamentului vamal de import al Romaniei, indiferent daca bunurile si serviciile au fost introduse in tara pentru productie, investitii, comercializare sau uz personal. La acestea se adauga si materiile prime, materialele si subansamblele scutite de taxe vamale, dar utilizate in continuare, pentru obtinerea de produse destinate schimbului sau consumului propriu al agentilor economici.

In legatura cu toate operatiunile supuse TVA, o importanta practica o prezinta si teritorialitatea. In acest sens, operatiunile de transfer a dreptului de proprietate sunt supuse TVA daca vizeaza bunuri aflate pe teritoriul Romaniei, iar bunurile provenite din import intra sub incidenta TVA la introducerea lor in tara si inregistrarea declaratiei vamale. In ce privesc prestarile de servicii, sunt impozabile cele realizate in legatura cu bunurile de natura imobilara, situate in Romania, transporturile pentru distantele parcurse in interiorul tarii, utilizarea in tara a serviciilor din import, prestarea in Romania a oricaror activitati culturale, artistice, sportive, indiferent de locul unde este situat domiciliul sau sediul prestatorului.

2.3 Persoanele fizice sau juridice care exercita activitati supuse TVA

Potrivit art.3 din OG 3/1992, cele trei categorii de operatiuni prezentate intra in sfera de aplicare a TVA daca rezulta dintr-o activitate economica, avind drept scop obtinerea de profit, desfasurata de urmatoarele categorii de subiecte:

- regiile publice autonome;
- societatile comerciale de stat, private sau mixte;
- societati agricole;
- asociatiile si organizatiile cu scop lucrativ;
- persoanele fizice si asociatiile familiale autorizate sa desfasoare activitati pe baza liberei initiative;
- persoanele juridice si fizice, indiferent daca au fost inregistrate sau nu ca agenti economici, pentru bunurile si serviciile introduse in tara, potrivit Regulamentului vamal de import al Romaniei.

Potrivit art.3 din OG 3/1992 **nu se cuprind in sfera de aplicare a TVA** operatiunile privind livrarile de bunuri si prestarile de servicii rezultate din activitatea specifica autorizata, efectuata de:

- a) asociatiile fara scop lucrativ, pentru activitatile avind caracter social filantropic;
- b) organizatiile care desfasoara activitati de natura religioasa, politica sau civica;
- c) organizatiile sindicale pentru activitatile legate direct de apararea colectiva a intereselor materiale si morale ale membrilor lor;
- d) institutiile publice pentru activitatile lor administrative, sociale, educative, de aparare, ordine publica, siguranta statului, culturale si sportive;
- e) Camera de Comert si Industrie a Romaniei camerele de comert si industrie teritoriale, Registrul Comertului.

Pentru operatiunile de import, scutiunile TVA se refera la:

- a) bunurile din import ce sunt scutite si de taxe vamale;
- b) masinile, utilajele, instalatiile, echipamentele si mijloacele de transport necesare investitiilor- construite ca aport in natura sau achizitionate din aportul in numerar al investitorilor straini la capitalul social ori la majorarea acestuia;
- c) marfurile importate si comercializate in regim de "duty-free" sau/si prin magazine destinate servirii exclusive a reprezentantelor diplomatice si a personalului acestora;
- d) bunurile introduse in tara de persoanele fizice, fara plata taxelor vamale;
- e) bunurile si serviciile provenite sau finantate din ajutoare sau resurse nerestituibile acordate de guverne straine, organisme internationale sau organizatii non-profit si de caritate din strainatate;
- f) importul de aur al BNR;
- g) reparatiile si transformarile efectuate in strainatate la nave si aeronave romanesti;
- h) bunurile din import, similare cu cele realizate in tara si scutite de TVA.

In fine, sunt scutite de TVA activitatile agentilor economici si unitatilor economice ale altor persoana juridice, daca venitul annual total se situeaza sub cel in vigoare (50 milioane cf UG 215/29.12.1999)

2.4 Baza de impozitare

Baza de impozitare asupra careia se aplica TVA exigibila este reprezentata de contravaloarea bunurilor livrate sau serviciilor prestate- care

se evidentiaza in factura fiscala sau in alte documente inlocuitoare ale acesteia. Pentru **determinarea** ei se iau in considerare:

- a) preturile negociate intre vinzator si cumparator (care cuprind si accizele, daca este cazul), precum si eventuale alte cheltuieli datorate de cumparator si necuprinse in pret;
- b) tarifele negociate pentru prestarile de servicii;
- c) suma reprezentind comisionul aferent operatiunilor de intermediere;
- d) preturile de piata (tarifele de piata) sau inlipsa acestora, costurile bunurilor sau serviciilor executate de agentii economici pentru propria folosinta, ori predate angajatilor sau altor persoane cu titlu gratuit;
- e) valoarea in vama , la care se adauga valoarea in vama, alte taxe sau accizele, in cazul bunurilor si serviciilor din import;
- f) preturile aferente vinzarilor din depozitele punctelor vamale sau stabilite prin licitatie (fiind vorba de produsele confiscate).

In baza de impozitare nu se cuprind:

- a) remizele si alte reduceri de pret acordate de furnizor direct clientului
- b) sumele incasate sub forma de penalitati pentru neindeplinirea obligatiilor contractuale sau dobinzile si majorarile percepute pentru platile cu intirziere;
- c) ambalajele care circula intre furnizorii de marfa si clienti;
- d) sumele incasate de la bugetul statului de catre agentii economici, inregistrati la organele fiscale ca platitori de TVA si care sunt destinate finantarii investitiilor, acoperirii diferentelor de pret si de tarif, finantarii stocurilor de produse cu destinatie speciala.

2.5 Cotele de impozitare

Potrivit regulilor de impozitare, operatiunile aflate sub incidenta TVA sunt impozabile si scutite. Operatiunile impozabile obligatorii sunt acelea in cazul carora se aplica una din cotele de impozitare in vigoare asupra bazei de impozitare aferenta fiecarui stadiu al circuitului economic, pina la consumatorul final inclusiv.

Cotele de impozitare folosite in tara noastra sunt:

❖ cota normala de:

- 18% - de la 1.01.1993 (OG 3/1992)
- 22% - de la 01.02.1998 (OG 2/20.01.1998 pentru modificarea OG 3/1992 privind TVA)
- 19% - de la 1.01.2000 (OU privind modificarea si completarea unor reglementari referitoare la TVA, din 29.12.1999)

- ❖ cota redusa de:
  - 9% - de la 1.01.1995
  - 11% - de la 01.02.1998
- ❖ cota zero – de la 1.01.1993

Cota redusa s-a aplicat pentru vinzarea in tara sau importul urmatoarelor produse:

- a) carnea de animale si pasari domestice, in stare proaspata ca produse sau conserve;
- b) pestele si produsele din peste, cu exceptia icrelor;
- c) laptele natural, laptele praf si produsele lactate;
- d) uleiurile si grasimile comestibile;
- e) medicamentele de uz uman si veterinar, substantele farmaceutice, plantele medicinale, aparatura de tehnica medicala si alte bunuri destinate utilizarilor medicale;

Trebuie mentionat ca, inaintea introducerii cotei reduse, produsele enumerate au facut parte din categoria celor scutite de TVA.

Cota zero se aplica urmatoarelor operatiuni:

- a) exportul de bunuri si servicii realizat de agentii economici cu sediul in Romania;
- b) serviciile prestate de comisionari sau alti intermediari pentru operatiunile de export din Romania;
- c) livrarile de bunuri destinate aprovizionarii navelor si aeronavelor care efectueaza transporturi internationale de persoane si marfuri;
- d) la bunurile si serviciile destinate misiunilor diplomatice acreditate in Romania;
- e) la bunurile cumparate di Romania de nerezidenti, daca acestea sunt expediate sau transportate in strainatate;
- f) in cazul bunurilor si serviciilor destinate realizarii unor obiective pe teritoriul Romaniei, cu finantate directa asigurata din ajutoare sau din resurse nerestituibile acordate de guverne straine, de unele organisme internationale sau de organizatii nonprofit si de caritate din strainatate.

Cota zero are mare importanta in domeniul TVA intrucit operatiunile la care se aplica sunt considerate impozabile, chiar daca marimea TVA este zero. In acest sens subliniem ca nu este vorba de o scutire de TVA.

Incazul operatiunilor la care se aplica cota zero, furnizorii sau prestatorii de servicii au dreptul de deducere a TVA aferenta intrarilor. Regimul deducerilor priveste scaderea din TVA colectata pentru operatiunile impozabile cu exigibilitate imediata a celei aferente bunurilor si/sau serviciilor achizitionate destinate operatiunii supuse TVA, de bunuri si

servicii scutite de TVA pentru care este prevazut expres dreptul de deducere, precum si a actiunilor de sponsorizare, reclama si publicitate si altele asemanatoare, in conditiile respectarii plafoanelor legale.

Dreptul de deducere a TVA se exercita in doua modalitati, astfel:

- a) prin retinerea directa din TVA colectata a TVA de dedus aferenta intrarilor;
- b) prin rambursarea de catre organul fiscal a sumei corespunzatoare a diferentei dintre TVA de dedus si TVA colectata.

Cota normala este aplicata operatiunilor privind operatiunile de bunuri, transferurilor imobiliare si prestarilor de servicii, din tara si din import, cu exceptia acelorasi operatiuni supuse altor cote legale.

3.Accizele

Taxele speciale de consumatie sau accizele sunt asezate asupra unor produse care se consuma in cantitati mari si care nu pot fi inlocuite de cumparatori cu altele, pentru ca in acest fel impozitul sa aiba in mod constant un randament fiscal cit mai ridicat.

In Romania sa practica accize pe produse cum sunt:bauturile alcoolice, vinurile si produsele pe baza de vin, berea, produsele din tutun, produsele petroliere(benzina premium, regular si normala,benzina fara plumb si motorina), cafeaua, apele minerale si cele gazoase, confectiile din blanurile naturale, articolele din cristal, bijuteriile din aur sau/si platina, autoturismele si autoturismele de teren(inclusiv din import rulate), parfumurile, apele de colonie si apele de toaleta, aparatele video de inregistrat sau de reprodus, camerele video, cuptoarele cu microunde, telefoanele mobile, aparatele pentru conditionat aer.

Taxele de consumatie pe produs se calculeaza fie in suma fixa pe unitatea de masura, fie in baza unor cote procentuale aplicate asupra pretului de vnzare.In mod normal produsele provenite din import trebuie impuse cu aceleasi taxe ca si produsele indigene, iar cele destinate exportului de regula nu sunt impozitate.Nivelul cotelor utilizate pentru calcularea accizelor difera de la o tara la alta si de la un produs la altul.

In tara noastra, in perioada de dupa Revolutia din decembrie 1989, regimul accizelor a fost instituit prin Legea 42/1993. In conformitate cu aceasta lege, accizele se calculau, in principal, in baza sistemului ad-valorem prin aplicarea unei cote procentuale asupra bazei de impozitare.La tigarete acciza era stabilita in suma fixa pe unitatea de masura.Sistemul ad-valorem practicat la noi a generat o serie de aspecte negative, cum sunt: fenomene de evaziune fiscala in cazul bauturilor alcoolice prin subevaluarea bazei de impozitare si comercializarea ilicita a produselor de acest gen provenite din

import;concurenta neloiala in rindul producatorilor de alcool si bauturi alcoolice.Pentru inlaturarea acestor carente, prin OUG 82/1997 s-a trecut de la sistemul ad-valorem, la calcularea accizelor in baza unei sume fixe stabilite pe unitatea de masura si exprimata in ECU.Acest sistem viza produse si grupe de produse ca:alcool, bauturi alcoolice, tigarete, cafea si produse petroliere si a intrat in vigoare la 1.01.1998.

Aplicarea in practica a sistemului bazat pe sume fixe/u.m. exprimate in ECU a intimpinat o serie de dificultati.Este vorba mai intii de faptul ca modalitatea de determinare a sumelor in lei datorate statului drept accize era greoaie, deoarece trebuia sa tina seama de fluctuatia periodica a cursului leu/ECU.Acest fenomen exercita o influenta negativa asupra preturilor de livrare care trebuiau actualizate in permanenta.

De asemenea pentru a se evita o dubla impozitare se admitea ca in cazul unor produse (bauturi alcoolice si cafea) sa se deduca din accizele datorate bugetului de stat pentru produsele finale, accizele aferente materiilor prime introduse in prelucrare. Practicarea acestor deduceri l-a dezavantajat pe agentii economici care utilizau materii prime impuse cu accize. Dezavantajul este reprezentat de faptul ca accizele erau stabilite in ECU, iar transformarea lor in lei are loc in momente diferite, in functie de obiectul de activitate al agentului economic. Astfel acesta din urma poate aparea in postura de producator de materii prime sau de prelucrator al acestora. Influenta negativa a cursului de schimb apare intotdeauna in costurile de productie ale agentului economic care beneficiaza de dreptul de deducere a accizelor. Transformarea in lei a sumelor exprimate in ECU nu este nici ea facila deoarece se bazeaza pe actualizarea saptaminala a cursului de schimb stabilit de BNR.

Cu toate ca sistemul de accize stabilite in ECU/u.m a reprezentat un pas important in directia armonizarii cu legislatia din UE, el nu a putut contracata extinderea evaziunii fiscale frauduloase, astfel ca s-a inregistrat o scadere alarmanta a veniturilor provenite din accize. Drept urmare prin OUG 50/1998 se prevede ca de la 1.01.1999 sa se treaca la:

- stabilirea de accize in lei/u.m pentru alcool, bauturi alcoolice, vinuri si produse pe baza de vin, bere, produse din tutun si cafea;
- actualizarea trimestriala (prin ordin al ministrului finantelor) a nivelului accizelor stabilite in lei, in functie de evolutia ratei inflatiei si a cursului de schimb valutar pentru produsele: alcool, bauturi alcoolice, produse din tutun si cafea;
- pentru a se limita aria evaziunii fiscale si pentru a usura misiunea organelor fiscale cu functii de control privind determinarea corecta a quantumului accizelor datorate bugetului de stat, in cazul oricaror

produs destinate industriei alimentare sau consumului, care contin alcool etilic alimentar, accizele se datoreaza si se calculeaza o singura data de catre agentul economic producator sau importator.

4. Taxele vamale

4.1 Definitia si functiile taxelor vamale

Taxele vamale reprezinta acele prelevari banesti, percepute de catre stat in momentul in care bunurile respective trec granitele tarii respective in vederea importului, exportului sau tranzitului.

Desi la prima vedere taxele vamale par sa intereseze doar din punctul de vedere al politicii financiare a statului, totusi implicatiile acestora sunt mult mai puternice in domeniile politicilor economice si comerciale. Trasatura esentiala este data de faptul ca ele fac parte din sistemul veniturilor bugetare. Sistemul veniturilor bugetare reprezinta totalitatea resurselor banesti instituite prin lege, care contribuie la constituirea fondurilor banesti ale statului. Acesta presupune o varietate de forme si metode pentru atragerea la bugetul statului a mijloacelor banesti necesare finantarii si indeplinirii sarcinilor sale. Complexitatea raporturilor juridice, economice, politice, comerciale si sociale in care sunt angrenate astazi statele, a dus la o nuanțare a utilizarii acestor instrumente. Depasind politica fiscala, ele s-au dovedit a fi instrumente eficiente si in alte domenii, statul putindu-le folosi pentru a-si exercita influenta asupra dezvoltarii sau restringerii activitatii unor ramuri economice, pentru a stimula sporirea productiei sau consumului unor anumite marfuri, pentru a extinde sau a limita relatiile cu alte state.

Denumirea de "taxe vamale" trebuie considerata doar un arhaism lingvistic, datind din acea perioada a relatiilor comerciale cind obligatiile financiare aveau un rol fiscal si diferentierea lor nu prezenta importanta. Cel care varsa la autoritatile fiscale suma de bani corespunzatoare nivelului taxelor vamale este importatorul. Dar importatorul trece taxele vamale asupra pretului de vnzare a marfurilor sau serviciilor, asa incit taxele vamale sunt suportate in final de cumparator.

Functiile indeplinite de taxele vamale sunt de instrument fiscal si de instrument de politica comerciala.

Taxa vamala a avut la inceput un caracter exclusiv fiscal. Astazi, acest caracter este mult atenuat, dar taxa vamala a ramas un important instrument fiscal. Taxa vamala e abordata in calitatea sa de impozit perceput asupra tranzactiilor cu produse care trec frontiera, calitate in care, perceperea acesteia este avantajoasa pentru stat, ea contribuind la majorarea veniturilor statului.

Taxa vamala devine pe parcursul evolutiei sale unul dintre cele mai utilizate instrumente pentru protejarea economiei nationale. Valentele taxei vamale, ca instrument de politica comerciala se contureaza odata cu dezvoltarea industriei si a interesului statului de a proteja propria industrie. Asa apare protectionismul vamal, cu taxe mari la produsele manufacturate si taxe mici la materiile prime, urmarindu-se importul de materii prime si dezvoltarea noilor industrii.

4.2 Clasificarea taxelor vamale

Taxele vamale cunosc mai multe clasificari, in functie de criteriul folosit.

Un prim criteriu de clasificare este **scopul urmarit de catre stat**, criteriu care imparte taxele vamale in taxe cu caracter fiscal si taxe cu caracter protectional.

Taxele vamale fiscale au ca singur obiectiv procurarea de venituri bugetului statului. Acest tip de taxe vamale a fost folosit de catre state pina la inceputurile dezvoltarii industriale.

Taxele vamale protectioniste au ca principal scop crearea unei bariere pentru marfurile straine, in vederea eliminarii concurentei straine pe piata tarii respective si infaptuirea expansiunii pe pietele externe.

Alt criteriu de clasificare este dat de **obiectul impunerii**, din acest punct de vedere taxele vamale fiind de import, de export si de tranzit. **Taxele vamale de import** se platesc de catre importatori, pentru toate produsele care fac obiectul importurilor si sunt incluse in preturile de desfacere pe piata interna. **Taxele vamale de export** se percep asupra marfurilor indigene la exportul acestora. Aceste taxe sunt stabilite in cazuri speciale cind se urmareste restringerea exporturilor. **Taxele vamale de tranzit** se percep asupra marfurilor straine aflate in trecere pe teritoriul vamal al statului. Aceste taxe nu sunt folosite deoarece statele obtin avantaje mai mari din incasarile pentru transportul marfurilor in tranzit decit ar obtine din aceste taxe.

Dupa modul de **fixare**, taxele vamale se impart in: autonome, conventionale, preferentiale si de retorsiune. **Taxele vamale autonome** sau generale, sunt stabilite de stat in mod independent. Aceste taxe se percep asupra marfurilor care provin din tarile cu care statul importator nu are incheiate conventii si nu se aplica clauza natiunii celei mai favorizate. **Taxele vamale conventionale** sau contractuale, al caror nivel vamal a fost convenit de stat prin intelegere cu alte state prin acordurile comerciale incheiate. Pe intreaga valabilitate a acordului comercial, statul stabileste pentru anumite marfuri taxe vamale mai reduse in comparatie cu cele

autohtone. **Taxele vamale preferentiale** sau de favoare, pot fi aplicate de in stat in cazurile importurilor dintre state ce se bucura de un regim comercial preferential mai favorabil decit cel aplicat tarilor care beneficiaza de clauza natiunii celei mai favorizate. La rindul lor pot fi unilaterale sau reciproce. **Taxele vamale de retorsiune** sau de raspuns sunt aplicate ca riposta la aplicarea de catre statele partenere de politici discriminatorii fata de produsele exportate pe pietele respective. Aceste taxe sunt suplimentare celor aplicate in tariful national. Taxele vamale de retorsiune sunt taxele antidumping si taxele compensatorii. Taxele antidumping au rolul de a anihila dumpingul practicat de unele tari, iar taxele comprnsatorii se percep asupra produselor provenind din tarile care subventioneaza anumite produse.

Dupa modul de **percepere**, taxele vamale se impart in taxe ad-valorem, taxe specifice si taxe mixte. **Taxele ad-valorem** se preleva sub forma unui procent determinat asupra valorii marfii importate. Avantajul lor consta in aceea ca nu necesita un tarif vamal detaliat. Critica principala ce se aduce acestui sistem vizeaza modul de stabilire a valorii marfii importate, deoarece aceasta se face pe baza facturii prezentate de importator. Valoarea vamala este definita in art.7 din G.A.T.T. ca fiind “valoarea reala a marfii respective”. **Taxele vamale specifice** –in acest caz masura valorii e inlocuita cu unitati de masura fizice- presupun existenta unui tarif vamal care sa cuprinda o descriere detaliata a marfurilor.

4.3 Tariful vamal

Totalitatea taxelor vamale in vigoare intr-un stat sunt cuprinse in **tariful vamal**. Acesta este un catalog care cuprinde nomenclatorul produselor supuse impunerii vamale si taxa vamala perceputa asupra fiecarui produs sau grupa de produse. Tarifele vamale pot fi clasificate folosind criteriul modului de stabilire al taxelor vamale, in: general, conventional si diferential. **Tariful vamal general** cuprinde totalitatea taxelor vamale care se aplica marfurilor importate sau exportate, indiferent de statul din care provin, daca nu exista incheiate conventii sau acorduri in acest domeniu. **Tariful vamal conventional** cuprinde taxele vamale stabilite prin conventii de tarif vamal sau prin clauzele acordurilor comerciale. In aceste clauze se insereaza de obicei si clauza natiunii celei mai favorizate ceea ce inseamna ca daca unul dintre cele doua state va acorda ulterior unui tert conditii de tarif vamal mai avantajoase, aceste conditii se vor aplica de drept si schimburilor de marfuri ce vor intervenii dupa aceasta data intre statele parti la conventia initiala. **Tariful vamal diferentiat** se stabileste in general pentru vinzarile de marfuri sau produse in relatiile cu alte state, in scopul protectiei deosebite ce trebuie acordata unor interese economice.

Teritoriul in interiorul caruia este in vigoare un anumit regim vamal, o anumita legislatie vamala, se numeste **teritoriu vamal**. De regula teritoriul vamal corespunde teritoriului national al statului dar in special in perioada postbelica statele au convenit instituirea unor regimuri teritoriale vamale speciale prin extinderea sau restringerea teritoriilor vamale. Extinderea teritoriului vamal se realizeaza cind doua sau mai multe state convin sa formeze o uniune vamala. **Uniunea vamala** este definita in art. 24 al G.A.T.T. ca fiind inlocuirea printr-un singur teritoriu vamal a mai multor teritorii vamale. Uniunea vamala este caracterizata de faptul ca tarile participante desfiinteaza barierele vamale dintre ele, iar in relatiile cu tertii aplica o politica comerciala comuna, bazata pe un tarif vamal unic.

O alta forma de extindere a teritoriului vamal este reprezentata de zonele de liber schimb. Asemenea zone grupeaza doua sau mai multe teritorii vamale intre care s-au eliminat taxele vamale si reglementarile comerciale restrictive. Spre deosebire de tarile care formeaza uniuni vamale, tarile componente ale zonelor de liber schimb isi pastreaza independenta in materie de politica comerciala. Deci, extinderea teritoriului vamal se manifesta numai in ceea ce priveste schimburile comerciale reciproce.

Restringerea teritoriului vamal se realizeaza prin exceptarea de la tariful vamal in vigoare a unei portiuni dintr-un stat. In acest caz granitele vamale nu mai coincid cu cele ale statului. Aceste zone poarta denumirea de zone libere. Marfurile straine introduse temporar in aceste zone sunt scutite de la plata taxelor vamale. In interiorul acestor zone marfurile pot suferi prelucrari, transformari, selectari, reambalari.

5. Taxele

Ca forma a impozitelor indirecte, taxele reprezinta platile pe care le fac diferite persoane fizice si/sau juridice pentru serviciile efectuate in favoarea lor de anumite institutii publice. Taxele intrunesc majoritatea trasaturilor specifice impozitelor, si anume: caracter obligatoriu, titlu nerambursabil, urmarirea in caz de neplata. Daca impozitele nu presupun o cotraprestatie din parte statului, in schimb taxele dau dreptul platitorului sa beneficieze de un anumit serviciu. Este de precizat insa ca taxele contin deseori si veritabile elemente de impozit, deoarece nivelul acestora este superior costului serviciilor prestate de institutiile respective.

Dupa natura lor taxele pot fi clasificate astfel:

Taxele judecatoresti se incaseaza de catre instantele jurisdictionale in legatura cu actiunile introduse spre judecare de catre diferite persoane fizice sau juridice.

Taxele de notariat se platesc pentru eliberarea, legalizarea sau autentificarea de diferite acte, copii, fiind incasate de notariate.

Taxele consulare se incaseaza de catre consulate pentru eliberarea de certificate de origine, acordarea de vize.

Taxele de administratie se incaseaza de diferite organe ale administratiei de stat in legatura cu eliberari de autorizatii, permise, legitimatii la cererea anumitor persoane.

Dupa obiectul operatiunii care se efectueaza si urmeaza a fi taxata, taxele pot fi:

Taxele de timbru se percep la efectuarea de catre institutiile publice a unor operatii cum sunt: autentificarea de acte, eliberarea unor documente, legalizari de acte. Taxele de timbru poarta aceasta denumire pentru ca incasarea lor se face prin aplicarea de timbre fiscale.

Taxele de inregistrare se percep la vinvari de imobile, la constituirea, fuzionarea sau dizolvarea societatilor de capital; de asemenea, se percep asupra fiecarei operatii de vinzare, respectiv cumparare la bursa.

Atit taxele de timbru cit si cele de inregistrare pot fi stabilite fie ad-valoram (atunci cind actiunile sau faptele supuse taxarii sunt evaluate in bani si cind taxa se calculeaza prin aplicarea unor cote procentuale la valoarea respectiva), fie in sume fixe in toate celelalte cazuri.

6. Concluzii

TVA constituie, dupa 1.01.2000, cea mai importanta sursa de venit a bugetului de stat. Din punct de vedere al contribuabililor TVA constituie pentru cei mai multi, obligatia de plata cu cea mai mare greutate, atit din punct de vedere al obligatiilor de plata, cit si din punct de vedere al complexitatii aplicarii acesteia.

Sfera de cuprindere a TVA a devenit tot mai larga, atit din punct de vedere al operatiunilor, cit si din punct de vedere al contribuabililor. Este cunoscut faptul ca majoritatea acestora se inscriu ca platitori de TVA inca de la inceperea activitatii, din mai multe considerente, dintre care cel mai important este acela ca platitorii de TVA sunt dezavantajati la plata acestei obligatii in cazul in care se aprovizioneaza de la persoane juridice sau fizice neplatitoare de TVA.

In ceea ce priveste aplicarea TVA, atit contribuabilii cit si organele de control se confrunta cu numeroase probleme, dintre cele mai greu de rezolvat. Numeroasele prevederi legale, modificate uneori la una-doua zile, care contin si numeroase neclaritati in interpretare si aplicare, constituie o grea problema atit pentru contribuabili cit si pentru organele de control. Efectiv se ajunge in situatii in care nici cei mai buni specialisti in materie sa

nu mai poate interpreta și aplica corect prevederile legale în vigoare la o anumită dată, într-o anumită lună sau perioadă în special pe perioade trecute mai îndepărtate.

De la republicarea sa în MO 288/12.12.1995, OG 3/1992 privind TVA a fost modificată până la 1.01.2000 de 20 de ori, prin diferite legi, ordonanțe și hotărâri guvernamentale. Pe lângă aceste acte normative cu putere de lege, au mai fost emise alte 14 legi, ordonanțe și hotărâri guvernamentale care au adus numeroase și deosebit de importante reglementări pe linie de TVA, dar fără a modifica OG 3/1992. Dacă la aceste 24 de legi, ordonanțe și hotărâri guvernamentale mai adăugăm zeci de norme metodologice, precizări, instrucțiuni, soluții unice date în aplicarea diferitelor prevederi legale pe linie de TVA, se poate constata, cu ușurință, că greu se mai poate vorbi de interpretarea corectă a unui articol din OG 3/1992.

Analiza legii bugetului de stat pe ultimii nouă ani indică o creștere a ponderii accizelor în totalul impozitelor indirecte, precum și în totalul încasărilor fiscale. Această creștere se datorează extinderii sferei de aplicare a acestui impozit indirect, de la produsele considerate de lux (articole de cristal, bijuterii, bauturi alcoolice, produse din tutun) până la ape minerale și gazeoase cu conținut de zahăr sau substanțe aromatizate. Concomitent s-a înregistrat o creștere a cotelor de impunere aplicate asupra acestor categorii de produse, cele mai afectate fiind carburanții, autoturismele, aparatura electronică și de înregistrare.

Creșterea accizelor este în strinsă legătură cu consumul anumitor categorii de bunuri. Aceasta indică că în perioadele de avânt economic, cu un nivel ridicat al cererii și al consumului, accizele vor avea un randament fiscal ridicat. Corespunzător acestui principiu, în perioadele de criză economică producția și consumul vor înregistra concomitent și complementar o involuție, ceea ce va conduce la reducerea încasărilor fiscale bazate pe accize.

Accizele pot fi considerate pe bună dreptate o pișchie economică de frinare a consumului anumitor bunuri considerate de lux (bauturi alcoolice, produse din tutun, băuturi, autoturisme).

Creșterea accizelor pentru carburanți determină majorarea cheltuielilor de transport-aprovizionare pentru toate categoriile de bunuri sau a tarifelor pentru servicii. În mod concret, odată cu creșterea pretului pe unitatea de carburanți, crește costul bunurilor de strictă necesitate (piine, lapte, medicamente), al energiei electrice, al transportului colectiv. De aceea se poate aprecia că o creștere necontrolată a accizelor pentru anumite categorii de produse poate genera scăderea nivelului de trai al populației.

Accizele ca taxe de consumatie afecteaza in primul rind agentul economic importator, intrucit acesta poate imobiliza o importanta categorie de resurse financiare in momentul introducerii bunurilor in tara.

Conform reglementarilor legale in vigoare, agentii economici importatori sunt obligati sa achite cu ocazia importului, in momentul intocmirii declaratiei vamale, taxele vamale, comisionul vamal, accizele, precum si TVA aferenta acestora. Fara a achita aceste taxe agentul economic importat tot nu poate intra in posesia bunurilor aflate in vama. In lipsa disponibilitatilor financiare, agentul economic este obligat, de asemenea, la plata taxelor de magazinaj pe perioada depozitarii bunurilor respective. Astfel, cu cit bunurile vor stationa un interval de timp mai indelungat in vama, cu atat taxele datorate vor fi mai mari, toate acestea influentind pretul final al produsului pe piata.

Ulterior, pe masura ce agentul economic importator vinzind aceste produse are posibilitatea sa-si recupereze sumele investite in acest scop cu achizitionarea bunurilor respective. De cele mai multe ori insa, recuperarea sumelor se face in timp, deprecierea monetara fiind intensa. Aceasta este explicatia pentru care, de multe ori, consumatorul final poate procura la un pret mai redus acelasi produs de la un detailist, produs pe care angrosistul il are in depozit la un pret mult mai ridicat. Aceasta situatie, aparent paradoxala pentru economia de piata, afecteaza in mod negativ intreprinzatorul individual, favorizind declansarea starii de incapacitate de plata si in cele din urma falimentarea intreprinderii de comert.

De multe ori tendinta legiuitorului este de a frina activitatea de import a anumitor bunuri, justificata prin saturatia pietei fata de aceste produse sau in scopul de a proteja produse de acelasi gen autohtone.

Cresterea preturilor pentru aceste bunuri de consum afecteaza din punct de vedere financiar si bugetul fiecarui cumparator, care va lua decizii tot mai stricte cu privire la cumpararea bunurilor respective supuse accizelor. Tendinta generala este reducerea nivelului de trai al populatiei si accentuarea nemulțumirii generale, cu implicatii pe plan social si demografic. Migrarea populatiei spre alte zone se datoreaza in primul rind lipsei de produse de larg consum sau inaccesibilitatii acestora pentru marea majoritate a populatiei.

EVOLUTIA
IMPOZITELOR INDIRECTE IN ROMANIA
IN PERIOADA DE TRANZITIE
SI INFLUENTA ACESTORA
ASUPRA RESURSELOR FINANCIARE PUBLICE

PANAITESCU ANDREEA
FABBV , AN III , GRUPA 1545

Cuprins:

1.Prezentare generala

1.1 Clasificarea impozitelor

1.2 Caracteristicile impozitelor indirecte

2.TVA

2.1 Origine.Characteristici

2.2 Operatiuni impozabile

2.3 Persoane fizice sau juridice care exercita activitati supuse

TVA

2.4 Baza de impozitare

2.5 Cotele de impozitare

3.Accize

4.Taxele vamale

4.1 Definitia si functiile taxelor vamale

4.2 Clasificarea taxelor vamale

4.3 Tariful vamal

5.Taxele

6.Concluzii

